

2005. február 23., szerda

18. Általános szabályként, ha a kérelmezők vagy járművezetők a fenti pontokban nem említett olyan betegségekben szenvednek, amelyek a vezetés biztonságát hátrányosan befolyásoló funkcionális alkalmatlanságot idéznek vagy idézhetnek elő, akkor vezetői engedély csak akkor adható ki, illetve újítható meg, ha a kérelmet az illetékes egészségügyi hatóság véleménye alátámasztja és az érintettek szükség esetén rendszeres orvosi felülvizsgálaton vesznek részt.

IV. MELLÉKLET

A VEZETŐI ENGEDÉLYRE VIZSGÁZTATÓK ALAPKÉPESÍTÉSE ÉS RENDSZERES KÉPZÉSE

Minimumkövetelmények azon személyekkel szemben, akik a gyakorlati járművezetési vizsgákon vizsgáztatnak

1. A vizsgáztatók szükséges képesítése

- 1.1. Egy gépjárműben egy jelölt gyakorlati vezetési teljesítményét értékelni jogosult személy az 1.2 ponttól az 1.6 pontig terjedően felsorolt szakterületeken rendelkezik a szükséges ismeretekkel és jártasságokkal, valamint a szükséges megértéssel.
- 1.2. Egy vizsgáztató szakmai alkalmassága lehetővé teszi, hogy értékelje egy olyan jelölt vezetési teljesítményét, aki olyan kategóriájú vezetői engedélyt szeretne szerezni, amelynek érdekében a vezetési vizsgára sor kerül.
- 1.3. Ismeretek és megértés a vezetés és az értékelés vonatkozásában:
- a vezetés magatartás elmélete;
  - veszélyek felismerése és baleset-megelőzés;
  - a vezetés vizsgakövetelmények katalógusának ismerete;
  - a vezetés vizsgával kapcsolatos követelmények;
  - a vonatkozó közúti közlekedési előírások, beleértve a vonatkozó közösségi és nemzeti jogszabályokat és értelmezési iránymutatásokat;
  - az értékelés elmélete és gyakorlata;
  - defenzív vezetés.
- 1.4. Értékelési képességek:
- képesség a jelölt teljesítményének átfogó és pontos megfigyelésére, ellenőrzésére és értékelésére, méghozzá különösen
    - a veszélyes helyzetek helyes és átfogó felismerése;
    - az ilyen helyzetek okainak és előrelátható következményeinek pontos meghatározása;
    - alkalmassági szint és a hibák felismerése;
    - az értékelés következetessége és koherenciája;
  - információk gyors elsajátítása és a lényeges pontok kiszűrése;
  - előrelátó cselekvés, potenciális problémák felismerése és megfelelő megoldási stratégiák kidolgozása;
  - időben történő és konstruktív visszajelzés.
- 1.5. Személyes vezetési képességek:
- Egy adott vezetői engedély-kategória gyakorlati vizsgáján vizsgáztatni jogosult személynek képesnek kell lennie az érintett kategóriájú gépjárművet állandó, magas vezetési színvonalon vezetni.
- 1.6. A szolgáltatás színvonala:
- megállapítani és közölni, hogy mire készüljön fel az ügyfél a vizsgán;
  - egyértelműen kommunikálni, amelynek során a tartalomnak, a stílusnak és a szavak megválasztásának meg kell felelnie a célcsoportnak, és válaszolni kell az ügyfelek kérdéseire;

2005. február 23., szerda

- egyértelmű visszajelzés a vizsga eredményét illetően;
- diszkriminációmentes és tiszteletteljes bánásmód az összes ügyféllel.

1.7. Járműtechnikai és fizikai ismeretek:

- járműtechnikai ismeretek, pl. a kormányzás, az abroncsok, a fékek, a világítás tekintetében, különösen a motorkerékpárok és a nehéz-tehergépjárművek esetében;
- rakománybiztosítás,
- járműfizikai ismeretek, mint pl. sebesség, súrlódás, dinamika, energia.

1.8. Üzemanyag-takarékos és környezetbarát vezetési mód.

2. Általános feltételek

2.1. A B kategóriájú vezetői engedélyek vizsgáztatója

- a) már legalább három éve rendelkezik B kategóriájú vezetői engedéllyel;
- b) legalább a 23. életévét betöltötte;
- c) megszerezte a 3. pont szerinti alapképesítést, utána pedig teljesítette a 4. pont szerinti minőségbiztosítást és a rendszeres továbbképzéseket;
- d) a szakképesítéseknek az Európai Közösség tagállamai közötti összehasonlíthatóságáról szóló, 1985. július 16-i 85/368/EGK tanácsi határozat⁽¹⁾ szerinti 3. szintű szakképesítést szerzett;
- e) nem lehet egyidejűleg hivatásos gépjárművezető-oktató egy gépjárművezető-iskolában.

2.2. A többi kategóriájú vezetői engedélyek vizsgáztatója

- a) rendelkezik a vonatkozó kategóriájú vezetői engedéllyel;
- b) megszerezte a 3. pont szerinti alapképesítést, utána pedig teljesítette a 4. pont szerinti minőségbiztosítást és rendszeres továbbképzéseket;
- c) már legalább 3 éve gyakorolja a B kategóriájú vezetői engedélyre vonatkozó vizsgáztatói hivatást; ezt a határidőt egy évvel le lehet rövidíteni, ha a vizsgáztató az alábbiakat tudja igazolni:
  - legalább öt éves vezetési gyakorlat a vonatkozó kategóriában vagy
  - magasabb színvonalú vezetési gyakorlat elméleti és gyakorlati igazolása, mint ami a vezetői engedély megszerzéséhez szükséges, amelynek révén a vonatkozó követelmény feleslegessé válik;
- d) a 85/368/EGK határozat szerinti 3. szintű szakképesítést szerzett;
- e) nem lehet egyidejűleg hivatásos gépjárművezető-oktató egy gépjárművezető-iskolában.

2.3. Ekvivalenciák

- 2.3.1. A tagállamok megengedhetik egy vizsgáztatónak, hogy az AM, A1, A2 és A kategóriájú vezetési vizsgákon vizsgáztasson, ha ezekhez a kategóriákhoz a 3. pont szerinti alapképesítést megszerezte.
- 2.3.2. A tagállamok megengedhetik egy vizsgáztatónak, hogy a C1, C, D1 és D kategóriájú vezetési vizsgákon vizsgáztasson, ha ezekhez a kategóriákhoz a 3. pont szerinti alapképesítést megszerezte.
- 2.3.3. A tagállamok megengedhetik egy vizsgáztatónak, hogy a BE, C1E, CE, D1E és DE kategóriájú vezetési vizsgákon vizsgáztasson, ha ezekhez a kategóriákhoz a 3. pont szerinti alapképesítést megszerezte.

3. Alapképesítés

3.1. Alapképzés

- 3.1.1. Mielőtt egy személynek megengedik a vizsgáztatást járművezetési vizsgákon, az érintett tagállam esetleges előírásainak megfelelő képzési programot kell sikeresen teljesítenie ahhoz, hogy az 1. pontban meghatározott képesítést megszerezze.

⁽¹⁾ HL L 199., 1985.7.31., 56. o.

2005. február 23., szerda

3.1.2. A tagállamoknak meg kell határozniuk, hogy egy adott képzési program tartalma egy vagy több vezetőiengedély-kategória járművezetési vizsgáin való vizsgáztatás engedélyezésére vonatkozik-e.

3.2. Vizsgák

3.2.1. Mielőtt egy személynek megengedik a vizsgáztatást járművezetési vizsgákon, az 1. pontban felsorolt összes szakterület tekintetében igazolnia kell a megfelelő színvonalú ismereteket, megértést, jártasságokat és alkalmasságot.

3.2.2. A tagállamok egy olyan vizsgáztatási eljárást állapítanak meg, amelynek során pedagógiai szempontból megfelelő módon vizsgálják meg, hogy az érintett személy az 1. pont – különösen az 1.4 pont – szerint rendelkezik-e a megfelelő alkalmassággal. Ez a vizsgáztatási eljárás elméleti és gyakorlati részből áll. Az értékelés számítógéppel támogatott formái adott esetben megengedettek. Az egyes vizsgák és a vizsgák keretében történő értékelések módjára és időtartamára vonatkozó részletek az adott tagállam mérlegelési jogkörébe tartoznak.

3.2.3. A tagállamoknak meg kell határozniuk, hogy egy adott vizsga tartalma egy vagy több vezetőiengedély-kategória járművezetési vizsgáin való vizsgáztatás engedélyezésére vonatkozik-e.

4. Minőségbiztosítás és rendszeres továbbképzés

4.1. Minőségbiztosítás

4.1.1. A tagállamok rendelkeznek azon minőségbiztosítási szabályokról, amelyek a vizsgáztatókkal szembeni követelmények fenntartását biztosítják.

4.1.2. A minőségbiztosítási szabályok magukban foglalják a vizsgáztató ellenőrzését a tevékenysége, a továbbképzése és ismételt engedélyezése, valamint folyamatos szakmai fejlődése során, illetve az általa megtartott járművezetési vizsgák eredményeinek rendszeres ellenőrzését.

4.1.3. A tagállamok a 4.1.2. pontban meghatározott minőségbiztosítási szabályok keretében gondoskodnak arról, hogy minden vizsgáztatót évente ellenőrzésnek vetnek alá. A tagállamok továbbá gondoskodnak arról, hogy minden vizsgáztatót legalább ötévente egyszer legalább fél napig megfigyeljenek a járművezetési vizsgán folytatott vizsgáztatása során, hogy ezáltal több járművezetési vizsgát is meg lehessen figyelni. Az ellenőrzést végző személy tevékenységét az adott tagállam engedélyezi erre a célra.

4.1.4. Ha egy vizsgáztató számára több kategóriában engedélyezik a járművezetési vizsgákon való vizsgáztatást, akkor a tagállamok meghatározhatják, hogy a több kategóriára vonatkozó ellenőrzési követelmény az egy kategóriában történő ellenőrzéssel teljesül.

4.1.5. A járművezetési vizsgáztatási tevékenységet az érintett tagállam által felhatalmazott szerv figyeli meg, és ellenőrzi az értékelés korrekt és egységes alkalmazásának biztosítása érdekében.

4.2. Rendszeres továbbképzés

4.2.1. A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a vizsgáztatók az engedélyük megtartása érdekében a számukra engedélyezett kategóriák számától függetlenül az alábbiakon vesznek részt:

- két évente összesen legalább négy napos rendszeres továbbképzés;
- a szükséges ismeretek és a vizsgáztatási képességek megőrzése és felfrissítése érdekében;
- olyan új képességek elsajátítása érdekében, amelyek a hivatás gyakorlásához szükségessé váltak;
- annak biztosítása érdekében, hogy a vizsgáztató a vizsgákat továbbra is tisztességes és egységes követelményeknek megfelelően tartsa meg; ötévente összesen legalább ötnapos rendszeres továbbképzés a szükséges gyakorlati vezetési képességek kifejlesztése és megőrzése érdekében.

2005. február 23., szerda

- 4.2.2. A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy azok a vizsgáztatók, akiknek az esetében az érvényes minőségbiztosítási rendszer súlyos hibákat állapított meg, haladéktalanul speciális továbbképzésben részesüljenek.
- 4.2.3. A rendszeres továbbképzésre megbeszélések, oktatás, hagyományos vagy számítógéppel támogatott információátadás formájában kerülhet sor egyes személyek vagy csoportok számára. Amennyiben a tagállamok célszerűnek tartják, a továbbképzés tartalmazhatja a megállapított követelmények módosítását.
- 4.2.4. Ha egy vizsgáztató számára több kategóriában engedélyezik a járművezetési vizsgákon való vizsgáztatást, akkor a tagállamok meghatározhatják, hogy a több kategóriára vonatkozó továbbképzési követelmény az egy kategóriában történő továbbképzéssel teljesül, amennyiben a 4.2.5. pont követelményei teljesülnek.
- 4.2.5. Ha egy vizsgáztató 24 hónapos időtartamon belül egy adott kategóriában járművezetési vizsgán nem vizsgáztat, akkor egy megfelelő újraértékelésen kell átesnie, mielőtt engedélyezik számára, hogy ebben a kategóriában további járművezetési vizsgákon vizsgáztasson. Az újraértékelésre a 4.2.1. pont követelményei keretében kerülhet sor.

5. Szerzett jogok

- 5.1. A tagállamok engedélyezhetik a járművezetési vizsgákon való további vizsgáztatást olyan személyek részére, akik közvetlenül ezen rendelkezések hatályba lépése előtt járművezetési vizsgákon vizsgáztathattak, még akkor is, ha nem a 2. pont általános feltételeinek, illetve a 3. pont alapképesítési eljárásának megfelelően kapták meg az engedélyt.
- 5.2. Az érintett vizsgáztatókra azonban vonatkozik a rendszeres ellenőrzés és a 4. pont szerinti minőségbiztosítási szabályok.

V. MELLÉKLET

GÉPJÁRMŰVEZETŐ-KÉPZÉS (PÓTKOCSIS NEHÉZ-TEHERGÉPJÁRMŰVEK)

1. A B kategóriájú, 3500 kg és 4250 kg közötti össztömegű pótkocsis nehéz-tehergépjárművek felhasználóinak gépjárművezető-képzésen kell részt venniük.
2. A gépjárművezető-képzést olyan képzőintézmény végzi, amelyet azon tagállam hatóságai, amelyben a vezető szokásos tartózkodási helye található, hivatalosan elismernek és ellenőriznek. A részleteket a tagállam szabályozza.
3. A járművezetési oktatás tartalma
  - egynapos (legalább 7 óra);
  - elméleti és túlnyomórészt gyakorlati rész és záróbeszélgetés;
  - jármű mozgásdinamika és biztonsági kritériumok, vontatójármű és pótkocsi, helyes rakodás, valamint biztonsági tartozékok;
  - gyakorlati rész egy zárt területen az alábbi elemek gyakorlásával: fékezési gyakorlatok, fékút, sávváltás, fékezés/kitérés, pótkocsi kilengése, manőverezés, parkolás.